

WESTMINSTER SHORTER
CATECHISM

वेस्टमिन्स्टर लघु प्रश्नोत्तरावली

सोली डीओ ग्लोरिया
गौतम केवळ देवाचे

अनुवाद
पास्टर मंगेश अ. रायारम

गॉस्पेल रेफर्मेशन
पुणे

Westminster Shorter Catechism

Copyright © Marathi Edition 2018,

by Pastor Mangesh Rayarum

First Marathi Edition October 2018, Copies-1000

Printed by Sayali Enterprises

651/2 Budhwar Peth, Pune-411002

Published by Pastror Mangesh Rayarum, M.A. B.Th. B.D.

Gospel Reformation, Sunaya Homes, Row House No.9

Near Venkatesh Classic, Survey No.66

Kondhwa Budruk, Pune-411048,

Mobile : 8087685710.

प्रस्तावना

प्रत्येक ख्रिस्ती व्यक्तीकरता पोषक आध्यात्मिक आहार असणे गरजेचे आहे. तारणानंतरचे संपूर्ण जीवन हे निरे दूध व जडान्नावर निर्भर असते. जड अन्न पचण्यापूर्वी निच्या दुधाची गरज असते. आधी मूलभूत ख्रिस्ती सत्य पचवण्याची गरज आहे.

साडेतीनशे वर्षांपूर्वी लंडनमध्ये सन्माननीय धर्मशास्त्रज्ञ एकत्र जमले. १ जुलै १६४३ रोजी इंग्लिश संसदेच्या आदेशानुसार १२१ पाळक व धर्मशास्त्रज्ञ एकत्रित आले. संसदेच्या दोन्ही सभागृहांतून ३० राजकीय पुढारी व स्कॉटिश कमिशनरला सांगण्यात आले की, सुशिक्षण, उपासना व चर्च ऑफ इंग्लंड मंडळीच्या व्यवस्थेमध्ये सुधारणा आणावी. संसदेने ‘डिवाइन्सला’ (म्हणजे सर्व सन्माननीय धर्मशास्त्रज्ञ व पाळकवर्गाला) निर्देश दिला की नवीन धर्ममत/कबुलीनामा (Confessions) लिहिण्यात यावा. एडमंड केलामी म्हणतात की, “हे काम सुधारणुकीच्या चळवळीमध्येच सुधारणूक आणण्याचे होते.” वेस्टमिन्स्टर कॅटेकिझम (प्रश्नोत्तरांद्वारा दिलेले शिक्षण) व वेस्टमिन्स्टर कन्फेशन ऑफ फेथ प्रोटेस्टंट मंडळीचे सर्वांत यशस्वी कार्य आहे.

दहा वर्षांच्या कालावधीत डिवाइन्सने वेस्टमिन्स्टर ऑबी येथे (Westminster-Abby) १३०० बैठका घेतल्या. हे काम फार कठीण व किचकट स्वरूपाचे होते. या कामाचे ध्येय होते की मंडळीमध्ये देवाच्या वचनाला सर्वांत महत्त्वाचे स्थान मिळावे. तसेच वेस्टमिन्स्टर कॅटेकिझम अशा पद्धतीने तयार करण्यात आले होते की, कुटुंब व मंडळ्यांमध्ये सुशिक्षण देण्याकरता ते प्रभावी साधन बनावे. स्कॉटिश प्रेसबिटेरियन म्हणाले, “एकाच ताटामध्ये दूध व जड अन्न देण्यात येऊ नये.” म्हणून लार्जर व शॉर्टर कॅटेकिझम अशा दोन प्रती बनवण्यात आल्या होत्या. लार्जर कॅटेकिझम ख्रिस्तामधील प्रौढ व परिपक्व लोकांकरता होते, तर शॉर्टर कॅटेकिझम ख्रिस्तामधील नवीन विश्वासणाऱ्या किंवा अपरिपक्व लोकांकरता होते. १६४८ मध्ये लार्जर व शॉर्टर कॅटेकिझमला वचनाचे पुरावे देण्यात आले ते व उपयोगात आणण्यास सुरुवात झाली.

रिचर्ड बॅकस्टर म्हणतात, “वेस्टमिन्स्टर कॅटेकिझम त्यांच्या जीवनातील हाताळ्लेले सर्वांत उत्तम कॅटेकिझम आहे.” पवित्र शास्त्रातील सत्य साध्यासोप्या

शैलीत मांडल्यामुळे अनेक लोकांच्या मनास पटले. थोडक्यात शॉर्टर कॅटेकिझम हे बायबलच्या सिद्धान्तांची जणू एक मेजवानीच आहे.

फक्त १०७ प्रश्नोत्तरांद्वारा दिलेले शिक्षण ख्रिस्ती विश्वासाचे मूलभूत पैलू सादर करतात. पहिल्या प्रश्नाच्या उत्तराद्वारे मानवाच्या जीवनाचा मुख्य उद्देश काय? हे सत्य सादर करण्यात आले आहे. प्रश्न २-३८ हे शिकवतात की आम्ही देव, पवित्र शास्त्र, त्रेक्य, निर्मिती, इश्वरी योजना, पाप, ख्रिस्त व सुवार्तेबद्दल काय विश्वास ठेवावा. प्रश्न ३९-१०७ हे शिकवतात की देव मानवाकडून कशाची मागणी करतो, आज्ञाधारकपण, विश्वास, पश्चात्ताप, कृपेची साधने आणि प्रार्थनेची प्राधान्ये यांविषयी काय विश्वास ठेवावा. थोडक्यात वेस्टमिन्स्टर कॅटेकिझम देवाचे गौरव, पवित्र शास्त्राचा अधिकार, ख्रिस्ताचे पूर्ण काय, तारण कृपेने विश्वासाच्या योगे अशा पायाभूत तत्त्वांवर भर देणारे सुशिक्षण आहे.

प्रभू परमेश्वराचे ख्रिस्ताद्वारे मी मनापासून आभार मानतो की, त्याने शक्ती पुरवली म्हणून हे कार्य मी करू शकलो. मराठी ख्रिस्ती मंडळ्यांमध्ये असलेला वचनाचा दुष्काळ व वचनाप्रती अपरिपक्ता पाहून ख्रिस्ती मंडळीने प्रभूच्या कृपेत व ज्ञानात वाढावे यासाठी मी हे कार्य हाती घेतले.

बंधू अशोक हिवाळे यांनी हस्तलिखित त्यांच्या अनुभवी संपादकीय दृष्टिकोनातून तपासले व वेळोवेळी मार्गदर्शन केल्यामुळे प्रभूमध्ये मी त्यांचा आभारी आहे. माझी पत्ती सुकन्या हिने लेखनकार्यामध्ये केलेल्या मदतीसाठी मी तिचा आभारी आहे. तसेच बंधू संदेश मंडळिक व बंधू मयुर भालेराव यांच्या सहकार्याबद्दलही मी प्रभूमध्ये त्यांचा आभारी आहे.

वाचकांच्या आध्यात्मिक वाढीसाठी हे पुस्तक लाभदायी ठरो ही आशा मी ख्रिस्तामध्ये बाळगतो!

पास्टर मंगेश रायारम, पुणे

Westminster Shorter Catechism

वेस्टमिन्स्टर लघु प्रश्नोत्तरे

अनुवाद : मंगेश अ. रायारम, पुणे.

- प्रश्न १** : मानवाच्या जीवनाचा मुख्य उद्देश कोणता ?
उत्तर : देवाचे गौरव करणे^१ व सर्वदा त्याच्यामध्येच आनंदी असणे.^२
(१) स्तोत्र. ८६:९; यशया ६०:२१; रोम. ११:३६; १करिथ. ६:२०; १करिथ. १०:३१; प्रकटी. ४:११. (२) स्तोत्र. १६:५-११; स्तोत्र. १४४:१५; यशया १२:२; लूक. २:१०; फिलिप्पे. ४:४; प्रकटी. २१:३-४.
- प्रश्न २** : देवाचे गौरव कसे करावे व त्याच्याठायी सर्वदा कसे आनंदी असावे, यासंबंधी मार्गदर्शन करण्यास देवाने कोणता नियम दिला आहे ?
उत्तर : केवळ देवाचे वचन, जे शास्त्रातील जुन्या व नवीन करारामध्ये समाविष्ट आहे,^३ ते आपल्याला देवाचे गौरव करण्यास व त्याच्याठायी सर्वदा आनंदी राहण्यास मार्गदर्शन करते.^४
(१) मत्तय. १९:४-५; उत्पत्ती २:२४; लूक. २४:२७,४४; १करिथ. २:१३; १करिथ. १४:३७; २पेत्र. १:२०-२१; २पेत्र. ३:२, १५-१६. (२) अनुवाद ४:२; स्तोत्र. १९:७-११; यशया ८:२०; योहान. १५:११; योहान. २०:३०-३१; प्रेषित. १७:११; २तीमध्य. ३:१५-१७; १योहान. १:४.
- प्रश्न ३** : पवित्र शास्त्र प्रामुख्याने काय शिकवते ?
उत्तर : मानवाने देवाविषयी काय विश्वास ठेवावा^५ व देव मनुष्याकडून कोणत्या कर्तव्याची मागणी करतो.^६
(१) उत्पत्ती १:१; योहान. ५:२९; योहान. २०:३१; रोम. १०:१७; २तीमध्य. ३:१५. (२) अनु. १०:१२-१३; यहो. १:८; स्तोत्र. ११९:१०५; मीखा ६:८; २तीमध्य. ३:१६-१७.

प्रश्न ४ : देव कोण आहे?

उत्तर : देव आत्मा आहे,^१ तो असिमीत,^२ सार्वकालिक^३ आहे, त्याचा स्वभाव,^४ ज्ञान,^५ सामर्थ्य,^६ पावित्र्य,^७ न्याय,^८ चांगुलपण^९ व सत्य^{१०} अपरिवर्तनीय^{११} आहेत.

(१) अनु.४:१५-१९; लूक.२४:३९; योहान.१:१८; योहान.४:२४; प्रेषित.१७:२९. (२) १राजे ८:२७; स्तोत्र.१३९:७-१०; स्तोत्र.१४५:३; स्तोत्र.१४७:५; यिर्म्या २३:२४; रोम.११:३३-३६. (३) अनु.३३:२७; स्तोत्र.१०:२; स्तोत्र.१०२:१२, २४-२७; प्रकटी.४:४,८. (४) निर्गम ३:१४; स्तोत्र.११५:२-३; १तीमथ्य.४:१७; १तीमथ्य.६:१५-१६. (५) स्तोत्र.१०४:२४; रोम.११:३३-३४; इब्री.४:१३; १योहान.३:२०. (६) उत्पत्ती १७:१; स्तोत्र.६२:११; यिर्म्या ३२:१७; मत्य.१९:२६; प्रकटी.४:८. (७) हब.१:१३; १पेत्र.४:१५-१६; १योहान.३:३,५; प्रकटी.१५:४. (८) उत्पत्ती १८:२५; निर्गम ३४:६-७; अनु.३२:४; स्तोत्र.१६:१३; रोम.३:५, २६ (९) स्तोत्र.१०३:५; स्तोत्र.१०७:८; मत्य.१९:१७; रोम.२:४. (१०) निर्गम ३४:६; अनु.३२:४; स्तोत्र.८६:१५; स्तोत्र.११७:२; इब्री.६:१८. (११) स्तोत्र.३३:११; मलाखी ३:६; इब्री.१:१२; इब्री.६:१७-१८; इब्री.१३:८; याकोब.१:१७.

प्रश्न ५ : एकापेक्षा अधिक देव आहेत का?

उत्तर : देव एकच आहे^१ तो जिवंत व सत्य आहे.^२

(१) अनु.६:४; यशया ४४:६; यशया ४५:२१-२२; १करिथ.८:४-६. (२) यिर्म्या १०:१०; योहान.१७:३; १थेस्सल.१:१; योहान.५:२०.

प्रश्न ६ : देवाच्या देवत्वामध्ये किती व्यक्ती आहेत?

उत्तर : तीन व्यक्ती आहेत; पिता, पुत्र व पवित्र आत्मा^१ आणि ह्या तीन व्यक्ती एक देव आहेत. त्यांचे गुणविशेष, सामर्थ्य व गौरव एकसमान आहेत.^२

(१) मत्तय. ३:१६-१७; मत्तय. २८:१९; २करिंथ. १३:१४;
 १पेत्र. १:२. (२) स्तोत्र. ४५:६; योहान. १:१; योहान. १७:५;
 प्रेषित. ५:३-४; रोम. १:५; कलस्सै. २:९; यहूदा. २४-२५.

- प्रश्न ७** : देवाच्या योजना कोणत्या आहेत ?
उत्तर : देवाच्या योजना ह्या त्याचे सार्वकालिक उद्देश आहेत, त्याच्या
 मनाचे संकल्प आहेत, ज्यायोगे त्याच्या गौरवास्तव त्याने सगळे जे
 घडणार आहे ते पूर्वनियोजित केले.^१
 (१) स्तोत्र. ३३:११; यशया १४:२४; प्रेषित. २:२३;
 इफिस. १:४१-४२.
- प्रश्न ८** : देव आपले योजना कशा अमलात आणतो ?
उत्तर : देव आपल्या निर्मितीच्या कार्याद्वारे व ईश्वरी नियोजनाद्वारे आपल्या
 योजना अमलात आणतो.^२
 (१) स्तोत्र. १४८:८; यशया ४०:२६; दानी. ४:३५; प्रेषित.
 ४:२४-२८; प्रकटी. ४:११.
- प्रश्न ९** : देवाचे निर्मितीचे कार्य कोणते ?
उत्तर : देवाचे निर्मितीचे कार्य म्हणजे, देवाने कशाचाही उपयोग न करता
 त्याच्या सामर्थ्यशाली शब्दानें^३ सहा दिवसांत अवघे विश्व निर्माण
 केले, ते सर्व चांगले असे निर्माण केले.^४
 (१) उत्पत्ती १:१; स्तोत्र. ३३:६,९; इब्री. ११:३.
 (२) उत्पत्ती १:३१.
- प्रश्न १०** : देवाने मानवाला कसे निर्माण केले ?
उत्तर : देवाने मानवाला पुरुष व स्त्री असे उत्पन्न केले, त्यांना त्याने आपल्या
 प्रतिमेत^५ म्हणजेच ज्ञान,^६ नीतिमत्त्व, व पावित्र्यसंपन्न^७ असे घडवले
 व त्यांना सर्व जगावर सत्ता दिली.^८
 (१) उत्पत्ती १:२७-२८; (२) कलस्सै. ३:१०;
 (३) इफिस. ४:२४; (४) स्तोत्र. ८.

प्रश्न ११ : देवाचे ईश्वरीनियोजनाचे कार्य काय आहे?

उत्तर : देवाचे नियोजनाचे कार्य असे की, देव त्याच्या सर्व निर्मितीचे, पवित्रपणे,^३ ज्ञानाने,^२ आणि सामर्थ्यनिः जतन करतो^४ व त्याच्या सर्व निर्मितीवर^५ व त्यांच्या कृत्यांवर नियंत्रण ठेवतो.^६

(१) स्तोत्र. १४५:१७. (२) स्तोत्र. १०४:२४. (३) इब्री. १:३.

(४) नहेस्या १:६. (५) इफिस. १:१९-२२. (६) स्तोत्र. ३६:६; नीति. १६:३३; मत्तय. १०:३०.

प्रश्न १२ : देवाने ज्या स्थितीत मानवाला निर्माण केले त्या स्थितीत मनुष्याप्रती कोणते खास ईश्वरीनियोजनाचे कार्य केले?

उत्तर : ज्या स्थितीत देवाने मानवास उत्पन्न केले त्या स्थितीत देवाने त्याच्यासोबत जीवनाचा करार केला, परिपूर्ण आज्ञापालनाच्या अटीवर तो करार अवलंबून होता, बन्यावाइटाचे ज्ञान करून देणाऱ्या झाडाचे फळ खाऊ नकोस अशी त्याला मनाई करण्यात आली. त्यामध्ये खाशील तर मरशील अशी दुःखद चेतावणीसुद्धा त्यात समाविष्ट होती.^१

(१) उत्पत्ती २:१६-१७; याकोब. २:१०.

प्रश्न १३ : आपले पहिले पालक ज्या स्थितीमध्ये निर्माण करण्यात आले होते त्याच स्थितीमध्ये राहिले का?

उत्तर : आपल्या पहिल्या पालकांना देवाने त्यांच्या इच्छेचा स्वतंत्रपणे उपयोग करण्यास मुभा दिली होती. त्यांनी त्या स्थितीत देवाविरुद्ध पाप केल्याने त्यांचे पतन झाले व ते निर्दोष स्थितीस मुकले.^२

(१) उत्पत्ती ३:६-८, १३; २करिंथ. ११:३.

प्रश्न १४ : पाप काय आहे?

उत्तर : देवाच्या नियमांशी समरूप न होणे किंवा त्यांचे उल्लंघन करणे म्हणजे पाप आहे.^३

“जो कोणी पाप करतो तो स्वैराचार करतो. कारण पाप स्वैराचार आहे.”

(१) लेवीय ५:१७; याकोब. ४:१७; १योहान. ३:४.

प्रश्न १५ : आपल्या पहिल्या पालकांचे निर्दोष स्थितीस मुकणे व ज्या स्थितीत त्यांना उत्पन्न केले तीतून त्यांचे पतन होण्यास कोणते पातक कारणीभूत होते?

उत्तर : ज्या स्थितीत त्यांना निर्माण केले त्या स्थितीतून त्यांचे पतन होण्यास कारण म्हणजे त्यांनी मनाई करण्यात आलेल्या बन्यावाइटाचे ज्ञान करून देणाऱ्या झाडाचे फळ खाणे हे होय.^१

(१) उत्पत्ती ३:६.

प्रश्न १६ : आदामाच्या पहिल्या पतनामध्ये सर्वच मानवजातीचे पतन झाले काय?

उत्तर : जो करार आदामाबरोबर केलेला होता^२ तो केवळ त्याच्यासाठीच नव्हता, तर त्याच्या संततीसाठीसुद्धा होता. त्याच्यापासून सर्वसामान्यपणे पिढीनुसार जी मानवजात उत्पन्न झाली तिनेसुद्धा आदामाच्या ठायी पाप केले आणि त्याच्या पहिल्या उल्लंघनात त्याच्याबरोबर मानवजातीचेसुद्धा पतन झाले.^३

(१) उत्पत्ती २:१६-१७; याकोब. २:१०.

(२) रोम. ५:१२-१३; १करिंथ. १५:२२.

प्रश्न १७ : पतनाने मानवजातीला कोणत्या स्थितीत आणले?

उत्तर : पतनाने मानवजातीला पाप व दुःखाच्या स्थितीत आणले.^४

(१) उत्पत्ती ३:१६-१९, २३; रोम. ३:१६; रोम. ५:१२; इफिस. २:१.

प्रश्न १८ : ज्या स्थितीत मानव पतन पावला त्या मानवाच्या पतितावस्थेत काय अंतर्भूत आहे?

उत्तर : मानवाच्या पतित अवस्थेत आदामाच्या पहिल्या पापाचा दोष,^५ मूलभूत नीतिमत्त्वाची^६ उणीव, आणि ज्यास साधारणपणे मूळ पाप म्हणतात व ज्यातून सर्व प्रत्यक्ष पापांचा उगम आहे^७ त्या त्याच्या स्वभावाची पूर्ण भ्रष्टता^८ या गोष्टी समाविष्ट आहेत.

(१) रोम. ५:१२-१९. (२) रोम. ३:१०; कलस्सै. ३:१०;

इफिस. ४:२४. (३) उत्पत्ती ६:५; स्तोत्र. ५३:१-३; मत्तय. १५:१९; रोम. ३:१०-१८, २३; गलती. ५:१९-२१; याकोब. १:१४-१५. (४) स्तोत्र. ५१:५; योहान. ३:६; रोम. ३:१८; रोम. ८:७-८; इफिस. २:३.

- प्रश्न १९ :** ज्या स्थितीत मानव पतन पावला तिची दुर्दशा कोणती ?
उत्तर : सर्वच मानवजातीने त्यांच्या पतनामुळे देवाबरोबरची सहभागिता गमावली^१ व ते देवाच्या क्रोधाखाली^२ व शापाखाली^३ आहेत, व त्यांना जीवनातील दुःख^४ तसेच मृत्यू^५ व नरकयातनांच्या^६ अधीन केले आहे.
 (१) उत्पत्ती ३:८, २४; योहान. ८:३४, ४२, ४४; इफिस. २:१२; ४:१८. (२) योहान. ३:३६; रोम. १:१८; इफिस. २:३; इफिस. ५:६.
 (३) गलती. ३:१०; प्रकटी. २२:३. (४) उत्पत्ती ३:१६-१९; इयोब ५:७; उपदे. २:२२-२३; रोम. ८:१८-२३. (५) यहे. १८:४; रोम. ५:१२; ६:२३. (६) मत्तय. २५:४१, ४६; २थेस्सल. १:९; प्रकटी. १४:१-११.

- प्रश्न २० :** देवाने सर्व मानवजातीला नष्ट होण्यासाठी या पाप व दुःखाच्या स्थितीत सोडले का ?
उत्तर : देवाने त्याच्या सुसंकल्पाप्रमाणे सार्वकालिकतेतून काहींना सार्वकालिक जीवनासाठी निवडले,^१ देवाने कृपेचा करार केला, जेणेकरून तो त्यांना पापमय व दुःखाच्या स्थितीतून मुक्ती देईल, आणि त्यांना मुक्तिदात्याद्वारे तारणाच्या स्थितीत आणील.^२
 (१) प्रेषित. १३:४८; इफिस. १:४-५; २थेस्सल. २:१३-१४.
 (२) उत्पत्ती ३:१५; उत्पत्ती १७:७; निर्गम १९:५-६; यिर्मय ३१:३१, ३४; मत्तय. २०:२८; १करिंथ. ११:२५; इब्री. १:१५.

- प्रश्न २१ :** देवाच्या निवडलेल्या लोकांचा मुक्तिदाता कोण आहे ?
उत्तर : देवाच्या निवडलेल्या लोकांचा केवळ एकच मुक्तिदाता आहे तो म्हणजे प्रभू येशू ख्रिस्त,^३ जो देवाचा सार्वकालिक पुत्र^४ असून तो देहधारी मनुष्य झाला^५ आणि निरंतर देव व मनुष्य अशा दोन

स्वभावात एक व्यक्ती म्हणून त्याचे अस्तित्व असणार आहे.^४

(१) योहान. १४:६; प्रेषित. ४:१२; १तीमध्य. २:५-६. (२)

स्तोत्र. २:७; मत्तय. ३:१७; मत्तय. १७:५; योहान. १:१८. (३)

यशया ९:६; मत्तय. १:२३; योहान. १:१४; गलती. ४:४. (४)

प्रेषित. १:११; इब्री. ७:२४-२५.

प्रश्न २२ : येशू ख्रिस्त देवाचा पुत्र असून देहधारी मानव कसा झाला?

उत्तर : ख्रिस्त, देवाचा पुत्र, खेरे मानवी शरीर व योग्य आत्मा^५ धारण करून देहधारी मानव झाला, पवित्र आत्म्याच्या सामर्थ्याद्वारे कुमारी मरीयेच्या पोटी त्याची गर्भधारणा झाली, मरीयेपासून^६ तो पापरहीत असा जन्मास आला.^३

(१) फिलिप्पे. २:७; इब्री. २:१४, १७. (२) लूक. १:२७, ३१, ३५.

(३) २करिंथ. ५:२१; इब्री. ४:१५; इब्री. ७:२६; १योहान. ३:५.

प्रश्न २३ : आपला मुक्तिदाता म्हणून ख्रिस्त कोणत्या पदांवर कार्य करतो?

उत्तर : ख्रिस्त आपला मुक्तिदाता संदेष्टा,^१ याजक^२ व राजा^३ या त्याच्या पदांवर नम्र व उच्च या दोन्हीही स्थितीत कार्य करतो.

(१) अनु. १८:१८; प्रेषित. २:३३; प्रेषित. ३:२२-२३; इब्री. १:१-

२. (२) इब्री. ४:१४-१५; इब्री. ५:५-६. (३) यशया ९:६-७;

लूक. १:३२-३३; योहान. १८:३७; १करिंथ. १५:२५.

प्रश्न २४ : कशा प्रकारे ख्रिस्त संदेष्ट्याच्या पदावर कार्य करतो?

उत्तर : ख्रिस्त संदेष्ट्याच्या पदावर त्याच्या वचनानें^४ व आत्म्यानें^५ देवाच्या आपल्या तारणाबद्दलच्या योजनेचे प्रकटीकरण करण्याद्वारे कार्य करतो.^३

(१) लूक. ४:१८-१९, २१; प्रेषित. १:१-२; इब्री. २:३. (२)

योहान. १५:२६-२७; प्रेषित. १:८; १पेत्र. १:११. (३) योहान.

४:४१-४२; योहान. २०:३०-३१.

- प्रश्न २५ :** कशा प्रकारे ख्रिस्त याजकाच्या पदावर कार्य करतो ?
- उत्तर :** ख्रिस्त याजकाच्या पदावर त्याच्या एकदाच केलेल्या स्वअर्पणाने दैवी न्यायाला^१ संतुष्ट करून कार्य करतो आणि आपला समेट देवाबरोबर^२ करून सतत आपल्यासाठी मध्यस्थी करतो.^३
- (१) यशया ५३; प्रेषित.८:३२-३५; इब्री.९:२६-२८;
इब्री.१०:१२. (२) रोम.५:१०-११; २करिंथ.५:१८; कलस्सै.२:२१-२२. (३) रोम.८:३४; इब्री.७:२५; इब्री.९:२४.
- प्रश्न २६ :** कशा प्रकारे ख्रिस्त राजा या पदावर कार्य करतो ?
- उत्तर :** ख्रिस्त आपल्याला त्याच्या अधीन ठेवून, आपल्यावर राज्य करून, आपले सरंक्षण करून^४ आणि आपल्या व त्याच्या शत्रुंना नियंत्रणात ठेवून व पराजित करून तो राजा या पदावर कार्य करतो.^५
- (१) स्तोत्र.११०:३; मत्य.२८:१८-२०; योहान.१७:२;
कलस्सै.९:१३. (२) स्तोत्र.२:६-९; स्तोत्र.११०:१-२;
मत्य.१२:२८; १करिंथ.१५:२४-२६; कलस्सै.१:१५.
- प्रश्न २७ :** ख्रिस्ताची नम्रता, दैन्यावस्था कोणत्या गोष्टींत अंतर्भूत आहे ?
- उत्तर :** ख्रिस्ताची नम्रता त्याच्या दीन जन्म,^६ नियमशास्त्राच्या अधीन राहणे,^७ या जीवनातील दुःखातून जाणे,^८ देवाचा क्रोध^९ व क्रूसावरील शापित मृत्यू सोसणे,^{१०} पुरले जाणे व काही काळ मृत्यूच्या सामर्थ्याखाली राहणे या गोष्टींत अंतर्भूत आहे.^{११}
- (१) लूक.२:७; २करिंथ.८:९; गलती.४:४. (२) गलती.४:४.
(३) यशया ५३:३; लूक.९:५८; योहान.११:३५; इब्री.२:१८.
(४) स्तोत्र.२२:१; मत्य.२७:४६; यशया ५३:१०;
१योहान.२:२. (५) गलती ३:१३; फिलिप्पै.२:८. (६) मत्य.१२:४०;
१करिंथ.१५:३-४.
- प्रश्न २८ :** ख्रिस्ताला अत्युच्च करण्यात आले हे कोणत्या गोष्टींत अंतर्भूत आहे ?
- उत्तर :** ख्रिस्त अत्युच्च आहे हे त्याच्या मृत्यूतून तिसऱ्या दिवशी जिवंत होणे,^{१२} त्याचे वर स्वर्गात जाणे,^{१३} उर्ध्वलोकी देवपित्याच्या उजवीकडे

बसणे,^३ व शेवटच्या दिवशी जगाचा न्याय करायला येणे या
गोष्टीत अंतर्भूत आहे.^४

- (१) १करिंथ. १५:४; (२) स्तोत्र. ६८:१८; प्रेषित. १:११;
इफिस. ४:८. (३) स्तोत्र. ११०:१; प्रेषित. २:३३-३४; इब्री. १:३.
(४) मत्तय. १६:२७; प्रेषित. १७:३१.

प्रश्न २९ : ख्रिस्ताने विकत घेतलेल्या मुक्तीत आपण कशा रीतीने
सहभागी केले गेलो?

- उत्तर : त्याच्या पवित्र आत्म्याने त्या मुक्तीचे परिणामकारक लागूकरण
आपल्या ठायी केल्याने आपण ख्रिस्ताने विकत घेतलेल्या मुक्तीत
सहभागी केले गेलो.^१
(१) तीत. ३:४-७.

प्रश्न ३० : ख्रिस्ताने विकत घेतलेल्या मुक्तीचे कशा प्रकारे लागूकरण
पवित्र आत्मा आपल्यामध्ये करतो?

- उत्तर : पवित्र आत्मा आपल्यामध्ये विश्वास^२ उत्पन्न करतो आणि प्रभावी
पाचारणाद्वारे^३ आपल्याला ख्रिस्ताशी संयुक्त करतो, अशा प्रकारे
तो त्या मुक्तीचे आपल्यामध्ये प्रभावी रीतीने लागूकरण करतो.
(१) रोम. १०:१७; १करिंथ. २:१२-१६; इफिस. २:८;
फिलिप्प. १:२९. (२) योहान. १५:५; १करिंथ. १:१; इफिस. ३:१७.

प्रश्न ३१ : परिणामकारक पाचारण काय आहे?

- उत्तर : परिणामकारक पाचारण हे देवाच्या आत्म्याचे कार्य आहे, त्याद्वारे
तो आपल्याला आपल्या पापांची व दुर्दशेची खात्री करून देतो व
ख्रिस्ताच्या ज्ञानासंबंधी आपल्याला प्रकाशमान करतो,^४ आपल्या
इच्छेचे नूतनीकरण करून^५ ख्रिस्ताला स्वीकारणे^६ आपणास शक्य
व्हावे म्हणून आपणास मदत करतो, जो ख्रिस्त शुभवर्तमानात
आपणास विनामूल्य देऊ केला आहे.^७
(१) प्रेषित. २६:१८; १करिंथ. २:१०, १२; २करिंथ. ४:६;
इफिस. १:१७-१८. (२) अनु. ३०:६; यहे. ३६:२६-२७;
योहान. ३:५; तीत. ३:५. (३) योहान. ६:४४-४५; प्रेषित. १६:१४.
(४) यशया ४५:२२; मत्तय. ११:२८-३०; प्रकटी. २२:१७.

(१४)

प्रश्न ३२ : ज्यांना प्रभावी पाचारण करण्यात येते त्यांना ह्या जीवनात कोणते लाभ प्राप्त होतात ?

उत्तर : ज्यांना प्रभावी पाचारण करण्यात येते त्यांना ह्या जीवनात नीतिमान गणण्यात येणे, दत्तकपणा आणि पवित्रकरण यांचा लाभ होतो. इतर सर्व लाभ यांमधूनच किंवा यासोबत आपल्या जीवनात प्राप्त होतात.^१

(१) रोम.८:३०; १करिंथ.१:३०; १करिंथ.६:११; इफिस.१:५.

प्रश्न ३३ : नीतिमान गणण्यात येणे (न्यायीकरण) म्हणजे काय ?

उत्तर : नीतिमान गणण्यात येणे ही क्रिया देवाच्या विनामूल्य कृपेने घडते.^१ तिच्याद्वारे प्रभू आपले सर्व पाप क्षमा करतो^२ व त्याच्या दृष्टीने आपणांस नीतिमान म्हणून स्वीकारतो,^३ त्यात तो ख्रिस्ताची नीतिमत्ता आपल्या खात्यात टाकतो^४ व आपण ती केवळ विश्वासाने स्वीकारतो.^५

(१) रोम.३:२४. (२) रोम.४:६-८; २करिंथ.५:११.

(३) २करिंथ.५:२९. (४) रोम.४:६,११; रोम.५:११.

(५) गलती.२:१६; फिलिप्पे.३:९.

प्रश्न ३४ : दत्तक घेणे म्हणजे काय ?

उत्तर : दत्तक घेणे ही क्रिया देवाच्या विनामूल्य कृपेने घडते,^१ जिच्याद्वारे आपण देवाची मुले म्हणून गणण्यात येतो व देवाच्या मुलासाठी असलेले सर्व फायदे, सवलती मिळविण्याचा अधिकार आपणांस प्राप्त होतो.^२

(१) १योहान.३:१. (२) योहान.१:१२; रोम.८:१७.

प्रश्न ३५ : पवित्रीकरण म्हणजे काय ?

उत्तर : पवित्रीकरण हे देवाच्या विनामूल्य कृपेचे कार्य आहे.^१ ज्यामुळे आपल्या संपूर्ण नव्या मनुष्यांचे देवाच्या प्रतिमेत^२ नवीकरण केले जाते व पापाकरता अधिकाधिक मेलेले बनवून नीतिमत्त्वासाठी जगण्यास समर्थ केले जाते.^३

(१) यहे.३६:२७; फिलिप्पे.२:१३; २थेस्सल.२:१३.

(२) २करिंथ.५:१७; इफिस.४:२३-२४; १थेस्सल.५:२३.

(३) यहे.३६:२५-२७; रोम.६:४,६,१२-१४; २करिंथ.७:१;
१पे०त्र.२:२४.

प्रश्न ३६ : नीतिमान गणले जाणे, दत्तकपणा आणि पवित्रीकरण यांदूरे ह्या जीवनात मिळणारे लाभ कोणते?

उत्तर : देवाच्या प्रीतीची खायी,^१ सदसद्विवेकात (अंतःकरणात) शांती,^२ पवित्र आत्म्याच्या ठायी आनंद,^३ व कृपेमध्ये वाढ^४ आणि जीवनाच्या समाप्तीपर्यंत राखले जाणे^५ हे नीतिमान गणले जाणे, दत्तकपणा, आणि पवित्रकरणामुळे ह्या जीवनात मिळणारे लाभ आहेत.

(१) रोम.५:५. (२) रोम.५:१. (३) रोम.१४:१७.

(४) २पे०त्र.३:१८. (५) फिलिप्प.१:६; १पे०त्र.१:५.

प्रश्न ३७ : विश्वासणाऱ्यांना त्यांच्या मृत्युसमयी ख्रिस्ताकडून कोणते लाभ मिळतात?

उत्तर : मृत्युसमयी विश्वासणाऱ्यांचे आत्मे पवित्रतेत परिपूर्ण केले जातात^१ आणि तत्क्षणी गौरवात नेले जातात^२ व त्यांची शरीरे ख्रिस्ताशी जोडलेली^३ असल्यामुळे पुनरुत्थानापर्यंत कबरांमध्ये विसावा घेतात.^४

(१) इब्री.१२:२३. (२) लूक.२३:४३; २करिंथ.५:६,८;
फिलिप्प.१:२३. (३) १थेस्सल.४:१४. (४) दानी.१२:२;
योहान.५:२८-२९; प्रेषित.२४:१५.

प्रश्न ३८ : पुनरुत्थानसमयी विश्वासणाऱ्यांना ख्रिस्ताकडून कोणते लाभ मिळतात?

उत्तर : पुनरुत्थानसमयी सर्व विश्वासणाऱ्यांना गौरवात उठवले जाईल,^१ उघडपणे त्यांचा स्वीकार केला जाईल व न्यायाच्या दिवशी^२ त्यांना निर्दोष ठरवले जाईल, आणि देवाच्या ठायी^३ आनंद करण्यासाठी त्यांना सर्वकाल परिपूर्णपणे आशीर्वादित केले जाईल.^४

(१) १करिंथ.१५:४२-४३. (२) मत्तय.२५:३३-३४,४६. (३) रोम.८:२९; १योहान.३:२. (४) स्तोत्र.१६:११; १थेस्सल.४:१७.

(१६)

प्रश्न ३९ : देव मानवाकडून कोणत्या कर्तव्याची मागणी करतो ?

उत्तर : मानवाने देवाने प्रकट केलेल्या त्याच्या इच्छेचे आज्ञापालन करावे ह्या कर्तव्याची मागणी देव मानवाकडून करतो.^१

(१) अनु. २९:२९; मीखा ६:८; १योहान. ५:२-३.

प्रश्न ४० : देवाच्या आज्ञापालनासाठी सर्वप्रथम कोणता नियम देवाने मानवाला दिला ?

उत्तर : देवाने सर्वप्रथम मानवास आज्ञापालनकरता नैतिक नियम दिला.^१

(१) रोम. २:१४-१५; रोम. १०:५.

प्रश्न ४१ : नैतिक नियम संक्षिप्त स्वरूपात कुठे समाविष्ट करण्यात आला ?

उत्तर : दहा आज्ञा हे संक्षिप्त स्वरूपात असलेले नैतिक नियम आहेत.^१

(१) अनु. ४:१३; मत्य. १९:१७-१९.

प्रश्न ४२ : दहा आज्ञांचे सार काय आहे ?

उत्तर : “तू आपला देव परमेश्वर ह्याच्यावर पूर्ण अंतःकरणाने, पूर्ण जिवाने व पूर्ण मनाने प्रीती कर;” तशीच “तू आपल्या शोजाच्यावर स्वतःसारखी प्रीती कर.”^२

(१) मत्य. २२:३७-४०.

प्रश्न ४३ : दहा आज्ञांची प्रस्तावना काय आहे ?

उत्तर : ज्याने तुला मिसर देशातून, दास्यगृहातून आणले तो मी परमेश्वर तुझा देव आहे.^१

(१) निर्गम २०:२; अनु. ५:६.

प्रश्न ४४ : दहा आज्ञांची प्रस्तावना आपल्याला काय शिकवते ?

उत्तर : दहा आज्ञांची प्रस्तावना आपल्याला हे शिकवते की देव परमेश्वर आहे आणि आपला देव, मुक्तिदाता आहे म्हणून त्याच्या सर्व आज्ञांचे पालन करणे आपल्यासाठी बंधनकारक आहे.^१

(१) लूक. १:७४-७५; १पत्र. १:१४-१९.

(१७)

प्रश्न ४५ : पहिली आज्ञा कोणती आहे?

उत्तर : “माझ्यासमोर तुला अन्य देव नसावेत” ही पहिली आज्ञा आहे.^१
(१) निर्गम २०:३; अनु.५:७.

प्रश्न ४६ : पहिल्या आज्ञेनुसार काय आवश्यक आहे?

उत्तर : पहिल्या आज्ञेनुसार देवाला एकच सत्य देव म्हणून जाणणे आणि स्वीकारणे आणि एकच सत्य देव, आपला देव म्हणून स्वीकारणे आणि त्यानुसार त्याची भक्ती आणि गौरव करणे आवश्यक आहे.^१
(१) १ङ्गति. २८:९; यशया ४५:२०-२५; मत्त्य. ४:१०.

प्रश्न ४७ : पहिल्या आज्ञेत कशास मनाई केली आहे?

उत्तर : पहिल्या आज्ञा देवाला नाकारणे,^१ त्याची उपासना न करणे व गौरव न देणे, सत्य देवाला देव म्हणून न जाणणे,^२ व आपला देव न मानणे^३ या गोष्टींना मनाई करते, तसेच केवळ परमेश्वरास योग्य अशी उपासना व गौरव दुसऱ्या कोणाला देण्यास मनाई करते.^४
(१) स्तोत्र. १४:१. (२) रोम. १:२०-२१. (३) स्तोत्र. ८१:१०-११. (४) यहे. ८:१६-१८; रोम. १:२५.

प्रश्न ४८ : पहिल्या आज्ञेमध्ये ‘माझ्यासमोर’ ह्या शब्दाद्वारे काय शिकवले जाते?

उत्तर : ‘माझ्यासमोर’ ह्या शब्दाद्वारे आपणांस हे शिकवले जाते की, देव जो सर्व गोष्टी पाहतो, तो सर्व गोष्टींची नोंद घेतो आणि अन्य देवाची उपासना करण्याच्या पापामुळे अतिशय खिन्न होतो.^१
(१) अनु. ३०:१७-१८; स्तोत्र. ४४:२०-२१; यहे. ८:१२.

प्रश्न ४९ : दुसरी आज्ञा कोणती?

उत्तर : “आपल्यासाठी कोरीव मूर्ती करू नकोस; वर आकाशातील, खाली पृथ्वीवरील व पृथ्वीखालच्या जलातील कशाचीही प्रतिमा करू नकोस. त्यांच्या पाया पडू नकोस किंवा त्यांची सेवा करू नकोस; कारण मी तुझा देव परमेश्वर ईर्ष्यावान देव आहे; जे माझा द्वेष करतात त्यांच्या मुलांना तिसऱ्या-चौथ्या पिढीपर्यंत वडिलांच्या

अन्यायाबद्दल मी शासन करतो; आणि जे माझ्यावर प्रेम करतात व माझ्या आज्ञा पाळतात अशांच्या हजारो पिढ्यांवर मी दया करतो.” ही दुसरी आज्ञा आहे.^१

(१) निर्गम २०:४-६, अनु.५:८-१०.

प्रश्न ५० : दुसऱ्या आज्ञेनुसार काय आवश्यक आहे?

उत्तर : दुसऱ्या आज्ञेनुसार देवाने त्याच्या वचनात नियुक्त केलेले सर्व धार्मिक उपासना व विधी ग्रहण करणे, पाळणे आणि ते सर्वस्वाने शुद्ध राखणे गरजेचे आहे.^१

(१) अनु.१२:३२; मत्य.२८:२०.

प्रश्न ५१ : दुसरी आज्ञेत कशास मनाई केली आहे?

उत्तर : दुसरी आज्ञा चित्र, मूर्ती किंवा देवाच्या प्रतिमा यांद्वारे त्याची उपासना करण्यास मनाई करते,^१ तसेच देवाच्या वचनात नियुक्त न केलेल्या पद्धतीने उपासना करण्यास मनाई करते.^१

(१) अनु.४:१५-१९; रोम.१:२२-२३. (२) लेवीय १०:१-२; यिमर्या १९:४-५; कलस्सै.२:१८-२३.

प्रश्न ५२ : दुसऱ्या आज्ञेला कोणती कारणे जोडली आहेत?

उत्तर : देवाचे आपणावरील सार्वभौमत्व,^१ आपण त्याचा निधी, मालमत्ता आहोत,^१ आणि त्याच्या स्वतःच्या उपासनेकरता असलेली त्याची ईर्षा^१ ही कारणे दुसऱ्या आज्ञेशी संलग्न करण्यात आली आहेत.

(१) स्तोत्र.१५:२-३, ६-७; स्तोत्र.१६:९-१०. (२) निर्गम १९:५; स्तोत्र.४५:११; यशवा ५४:५. (३) निर्गम ३४:१४; १करिथ.१०:२२.

प्रश्न ५३ : तिसरी आज्ञा कोणती?

उत्तर : “तुझा देव परमेश्वर ह्याचे नाव व्यर्थ घेऊ नकोस, कारण जो परमेश्वराचे नाव व्यर्थ घेईल त्याची तो गय करणार नाही.” ही तिसरी आज्ञा आहे.^१

(१) निर्गम २०:७; अनु.५:११.

प्रश्न ५४ : तिसऱ्या आज्ञेनुसार काय आवश्यक आहे?

उत्तर : तिसरी आज्ञेनुसार देवाच्या नावाचा, शीर्षकांचा,^१ गुणविशेषांचा,^२ विधी,^३ वचन^४ आणि कृत्यांचा^५ पवित्र व आदरयुक्त उपयोग करणे आवश्यक आहे.

(१) अनु. १०:२०; स्तोत्र. २९:२; मत्तय. ६:९. (२) १झति.

२९:१०-१३; प्रकटी. १५:३-४. (३) प्रेषित. २:४२; १करिंथं.

११:२७-२८. (४) स्तोत्र. १३८:२; प्रकटी. २२:१८-१९.

(५) स्तोत्र. १०७:२१-२२; प्रकटी. ४:११.

प्रश्न ५५ : तिसऱ्या आज्ञेत कशास मनाई केली आहे?

उत्तर : देव ज्या गोष्टींद्वारे स्वतःस प्रकट करतो त्या गोष्टी भ्रष्ट करण्यास अगर त्यांचा दुरुपयोग करण्यास तिसरी आज्ञा मनाई करते.^६

(१) लेखीय १९:१२; मत्तय. ५:३३-३७; याकोब. ५:१२.

प्रश्न ५६ : तिसऱ्या आज्ञेला कोणते कारण जोडण्यात आले आहे?

उत्तर : या आज्ञेचे उल्लंघन करणारा मानवी न्यायापासून वाचेल, तरी परमेश्वर देव त्याच्या नीतिमान न्यायापासून वाचण्याचा अनुभव त्याला देणार नाही हे कारण तिसऱ्या आज्ञेला जोडण्यात आले आहे.^७

(१) अनु. २८:५८-५९; १शमु. ३:१३; १शमु. ४:११.

प्रश्न ५७ : चौथी आज्ञा कोणती?

उत्तर : “सहा दिवस श्रम करून आपले सर्व कामकाज कर; शब्बाथ दिवसाची आठवण ठेवून तो पवित्रपणे पाळ. पण सातवा दिवस तुझा देव परमेश्वर ह्याचा शब्बाथ आहे, म्हणून त्या दिवशी कोणतेही कामकाज करू नकोस; तू, तुझा मुलगा, तुझी मुलगी, तुझा दास, तुझी दासी, तुझी गुरेढोरे व तुझ्या वेशीच्या आत असलेला उपरा, ह्यांनीही करू नये; कारण सहा दिवसांत परमेश्वराने आकाश, पृथ्वी, समुद्र व त्यांतील सर्वकाही निर्माण केले आणि सातव्या दिवशी विसावा घेतला; म्हणून परमेश्वराने शब्बाथ दिवस आशीर्वाद देऊन पवित्र केला.” ही चौथी आज्ञा आहे.^८

(१) निर्गम २०:८-११; अनु. ५:१२-१५.

(२०)

प्रश्न ५८ : चौथ्या आज्ञेनुसार काय आवश्यक आहे?

उत्तर : चौथ्या आज्ञेनुसार, देवाने त्याच्या वचनात नेमून दिलेले पवित्र काळ व समय पाळावेत, विशेषतः सात दिवसांतील एक दिवस त्याच्यासाठी विसाव्याचा पवित्र दिवस (शब्बाथ) म्हणून पाळणे आवश्यक आहे.^१

(१) निर्गम ३१:१३, १६-१७.

प्रश्न ५९ : देवाने आठवड्यातील सात दिवसांमधील कोणता दिवस विसाव्याचा शब्बाथ म्हणून नेमला आहे?

उत्तर : जगाच्या अरंभापासून ख्रिस्ताच्या पुनरुत्थानापर्यंत आठवड्याच्या सातव्या दिवसास सासाहिक विश्रांतीचा शब्बाथ दिवस^२ म्हणून नेमण्यात आले; त्यानंतर त्याने आठवड्याच्या पहिल्या दिवसाची नेमणूक ख्रिस्ती शब्बाथाचा दिवस म्हणून केली, जगाच्या शेवटापर्यंत ‘प्रभूचा दिवस’ तो हाच असेल.^३

(१) उत्पत्ती २:२-३; निर्गम २०:११. (२) मार्क. २:२७-२८; प्रेषित. २०:७; १करिंथ. १६:२; प्रकटी. १:१०.

प्रश्न ६० : शब्बाथ दिवस पवित्र कसा राखावा?

उत्तर : प्रभूच्या दिवशी संपूर्ण दिवस पवित्र विसावा घेऊन, जगिक कामकाजापासून व मनोरंजनापासून विश्रांती घ्यावी, ज्या गोष्टी सप्ताहाच्या इतर दिवशी देवाच्या वचनाप्रमाणे मान्य आहेत,^४ आणि आवश्यक त्या गरेजच्या व दयेच्या कृत्यांखेरीज^५ देवाच्या सार्वजनिक आणि खाजगी उपासनेत संपूर्ण वेळ प्रभूसोबत घालवावा.^६

(१) निर्गम २०:१०; नहेम्या १३:१५-२२; यशया ५८:१३-१४.

(२) मत्य. १२:१-१३. (३) निर्गम २०:८; लेवीय २३:३; लूक. ४:१६; प्रेषित. २०:७.

प्रश्न ६१ : चौथ्या आज्ञेत कशास मनाई केली आहे?

उत्तर : चौथी आज्ञा आवश्यक त्या कर्तव्यांची परिपूर्ती न करणे किंवा हलगर्जीपणा करणे, आणि आळस, पाप करणे किंवा अनावश्यक

विचार, शब्द, कृत्य किंवा संसारिक व्यवहार व मनोरंजनामध्ये वेळ घालवून तो दिवस भ्रष्ट करण्यास मनाई करते.^१

(१) नहेप्या १३ः१५-२२; यशया ५८ः१३-१४;
आमोस ८ः४-६.

प्रश्न ६२ : चौथ्या आज्ञेला कोणती कारणे जोडलेली आहेत ?

उत्तर : चौथ्या आज्ञेला जोडलेली कारणे ही आहेत की, देव जगातील व्यवहार करण्यासाठी सहा दिवस देतो,^१ त्याच्या स्वतःच्या उदाहरणाने आणि सातव्या दिवसाला दिलेल्या आशीर्वादाद्वारे शब्दाथ दिवसावर त्याच्या खास अधिकाराचा दावा करतो.^१
(१) निर्गम २०ः९; निर्गम ३१ः१५; लेवीय २३ः३. (२) उत्पत्ती २ः२-३; निर्गम २०ः११; निर्गम ३१ः१७.

प्रश्न ६३ : पाचवी आज्ञा कोणती ?

उत्तर : “आपल्या बापाचा व आपल्या आईचा मान राख, म्हणजे जो देश तुझा देव परमेश्वर तुला देत आहे त्यात तू चिरकाळ राहशील.”^१
(१) निर्गम २०ः१२; अनु.५ः१६.

प्रश्न ६४ : पाचव्या आज्ञेनुसार काय आवश्यक आहे ?

उत्तर : पाचव्या आज्ञेनुसार वरीष्ठ, दुय्यम अथवा समान पातळीवर असलेल्या सर्वांचा मान राखणे व प्रत्येकाच्या विविध स्थळी व विविध नातेसंबंधात असलेल्या जबाबदाच्या पूर्ण करणे.^१
(१) रोम. १३ः१,७; इफिस. ५ः२१-२२, २४; ६ः१, ४-५, ९; १पंत्र. २ः१७.

प्रश्न ६५ : पाचव्या आज्ञेत कशास मनाई केली आहे ?

उत्तर : पाचव्या आज्ञेनुसार प्रत्येकाच्या बाबतीत निरनिराळ्या स्थळी व नातेसंबंधात असलेला सन्मान व जबाबदाच्यांकडे दुर्लक्ष करणे अथवा त्याविरुद्ध काहीही करणे यास मनाई केली आहे.^१
(१) मत्तय. १५ः४-६; रोम. १३ः८.

प्रश्न ६६ : पाचव्या आज्ञेला कोणते कारण जोडण्यात आले आहे?

उत्तर : पाचव्या आज्ञेला दीर्घ आयुष्य व कल्याणाचे अभिवचन जोडण्यात आले आहे. हे अभिवचन अशा सर्वांना देण्यात आले आहे की, जे देवाचे गौरव व आज्ञापालन करतात.^१

(१) निर्गम २०:१२; अनु.५:१६; इफिस.६:२-३.

प्रश्न ६७ : सहावी आज्ञा कोणती?

उत्तर : “खून करू नकोस” ही सहावी आज्ञा आहे.^१

(१) निर्गम २०:१३; अनु.५:१७.

प्रश्न ६८ : सहाव्या आज्ञेनुसार काय आवश्यक आहे?

उत्तर : स्वतःचा जिवाचे व इतरांच्या जिवाचे संरक्षण करण्यास नियमानुसार सर्वतोपरी प्रयत्न करणे हे सहाव्या आज्ञेनुसार आवश्यक आहे.^१

(१) इफिस.५:२८-२९.

प्रश्न ६९ : सहाव्या आज्ञेत कशास मनाई केली आहे?

उत्तर : स्वतःचा जीव घेणे किंवा अन्यायी रीतीने शेजाऱ्यांचा जीव घेणे किंवा तशा प्रकारची कृती करण्यास जे काही प्रवृत्त करते त्यास सहाव्या आज्ञेत मनाई केली आहे.^१

(१) उत्पत्ती ९:६; मत्तय.५:२२; १योहान.३:१५.

प्रश्न ७० : सातवी आज्ञा कोणती आहे?

उत्तर : “व्यभिचार करू नकोस” ही सातवी आज्ञा आहे.^१

(१) निर्गम २०:१४; अनु.५:१८.

प्रश्न ७१ : सातव्या आज्ञेनुसार काय आवश्यक आहे?

उत्तर : सातव्या आज्ञेनुसार आपल्या स्वतःप्रती वा शेजाऱ्यांप्रती हृदयामध्ये, संभाषणाद्वारे व वागणुकीमध्ये शुद्धता राखणे आवश्यक आहे.^१

(१) १कारिंथ.७:२-३,५; १थेस्सल.४:३-५.

प्रश्न ७२ : सातव्या आज्ञेत कशास मनाई केली आहे?

उत्तर : सर्व अशुद्ध विचार, संभाषण व वाईट वर्टणूक या गोषीस मनाई केली आहे.^१

(१) मत्तय. ५:२८; इफिस. ५:३-४.

प्रश्न ७३ : आठवी आज्ञा कोणती आहे?

उत्तर : “चोरी करू नकोस” ही आठवी आज्ञा आहे.^१

(१) निर्गम २०:१५; अनु. ५:११.

प्रश्न ७४ : आठव्या आज्ञेनुसार काय आवश्यक आहे?

उत्तर : आठव्या आज्ञेनुसार स्वतःची व इतरांची संपत्ती व भौतिक वस्तू कायदेशीररित्या मिळवणे व वाढवणे आवश्यक आहे.^१

(१) लेवीय २५:३५; इफिस. ४:२८; फिलिप्प. २:४.

प्रश्न ७५ : आठवी आज्ञा कशास मनाई करते?

उत्तर : आठवी आज्ञा स्वतःच्या किंवा शेजान्यांच्या संपत्तीचा किंवा भौतिक मालमत्तेचा अयोग्य प्रकारे वापर करण्यास मनाई करते.^१

(१) नीति. २८:१९; इफिस. ४:२८; २थेसल. ३:१०;
१तीमध्य. ५:८.

प्रश्न ७६ : नववी आज्ञा कोणती आहे?

उत्तर : “आपल्या शेजान्यांविरुद्ध खोटी साक्ष देऊ नकोस,” ही नववी आज्ञा आहे.^१

(१) निर्गम २०:१६; अनु. ५:२०.

प्रश्न ७७ : नवव्या आज्ञेनुसार काय आवश्यक आहे?

उत्तर : नवव्या आज्ञेनुसार लोकांमध्ये सत्य सुस्थितीत ठेवणे व त्याचा प्रसार करणे, तसेच विशेषतः साक्ष देताना^२ आपले व आपल्या शेजान्याचे चांगले नाव टिकवणे.^२

(१) नीति. १४:५, २५. (२) जखन्या ८:१६; प्रेषित. २५:१०;
इयोहान. १२.

प्रश्न ७८ : नवव्या आज्ञेत कशास मनाई केली आहे?

उत्तर : नववी आज्ञा, पूर्वग्रह ठेवून सत्याला प्रदर्शित करण्यास, तसेच आपल्या व शेजान्यांच्या चांगल्या नावास हानी पोहचेल असे काहीही करण्यास मनाई करते.^१

(१) लेवीय १९:१६; स्तोत्र. १५:३; नीति. ६:१६-१९;
लूक. ३:१४.

प्रश्न ७९ : दहावी आज्ञा कोणती आहे?

उत्तर : “आपल्या शेजान्याच्या घराचा लोभ धरू नकोस, आपल्या शेजान्याच्या स्त्रीची अभिलाषा धरू नकोस, आपल्या शेजान्याचा दास, दासी, बैल, गाढव अथवा त्याची कोणतीही वस्तू ह्यांचा लोभ धरू नकोस” ही दहावी आज्ञा आहे.^२

(१) निर्गम २०:१७; अनु. ५:२१.

प्रश्न ८० : दहाव्या आज्ञेनुसार काय आवश्यक आहे?

उत्तर : दहाव्या आज्ञेनुसार स्वतःच्या परिस्थितीबद्दल पूर्णपणे संतुष्ट असणे^३ आणि आपल्या शेजान्याबद्दल व त्याच्या सर्व गोर्टीबद्दल योग्य व धर्मादाय वृत्ती असणे आवश्यक आहे.^३

(१) स्तोत्र. ३४:१; फिलिप्प. ४:११; १तीमध्य. ६:६; इब्री. १३:५.

(२) लूक. १५:६, ९, ११-३२; रोम. १२:१५; फिलिप्प. २:४.

प्रश्न ८१ : दहाव्या आज्ञेत कशास मनाई केली आहे?

उत्तर : दहावी आज्ञा, आपल्या स्वतःच्या जीवनात सर्व प्रकारच्या असमाधीपणाला मनाई करते,^४ तसेच आपल्या शेजान्यांच्या कल्याणकारण स्थितीविषयी मत्सर आणि दुःख करण्यास आणि त्याचे जे काही आहे त्या गोर्टीविषयी अनियंत्रित, अतिरेकी इच्छा बाळगण्यास मनाई करते.^५

(१) १करिंथ. १०:१०; याकोब. ३:१४-१६. (२) गलती. ५:२६;
कलस्सै. ३:५.

प्रश्न ८२ : देवाच्या आज्ञा परिपूर्ण रीतीने पाळण्यास सक्षम असा कोणी मनुष्य आहे काय?

उत्तर : मानवाच्या पतनापासून कोणताही मनुष्य या जीवनात देवाच्या आज्ञा परिपूर्ण रीतीने पाळण्यास सक्षम नाही, परंतु मनुष्य प्रतिदिवशी विचार, आचार व उच्चारांद्वारे देवाच्या आज्ञांचे उल्लंघन करतो.^१
 (१) उत्पत्ती ८:२१; रोम. ३:९, २३.

प्रश्न ८३ : नियमशास्त्राची सर्व उल्लंघने एकसारखी किळसवाणी व ओंगळ असतात का?

उत्तर : काही पापे स्वभावतः आणि काही अधिकतर वाईट परिस्थितीमुळे इतर पापांपेक्षा देवाच्या दृष्टीने अधिक किळसवाणी आणि ओंगळ असतात.^१
 (१) यहे. ८:६, १३, १५; मत्तय. ११:२०-२१; योहान. ११:११.

प्रश्न ८४ : प्रत्येक पाप कशास पात्र आहे?

उत्तर : जरी काही पापे इतरांपेक्षा अधिक पापमय आहेत, तरी प्रत्येक पाप मग ते ह्या जीवनात असो की, भावी जीवनात देवाच्या क्रोधास व शापास पात्र आहे.^१
 (१) मत्तय. २५:४१; गलती. ३:१०; इफिस. ५:६; याकोब. २:१०.

प्रश्न ८५ : पापामुळे आपल्यावर ओढवलेल्या देवाच्या क्रोधापासून व शापापासून आपली सुटका ब्हावी म्हणून देव आपल्याकडून कशाची अपेक्षा करतो?

उत्तर : आपल्या पापामुळे ओढवलेला देवाचा क्रोध व शाप यांपासून सुटका होण्याकरता आपल्या प्रभू येशू ख्रिस्तावरील विश्वास व जीवनाकडे नेणारा पश्चात्ताप^१ यांची, तसेच ख्रिस्ताच्या मुक्तीचे फायदे प्राप्त होण्याकरता दिलेल्या बाह्य साधनांचा दक्षतेने उपयोग करावा अशी देव अपेक्षा करतो.^१
 (१) मार्क. १:१५; प्रेषित. २०:२१. (२) प्रेषित. २:३८;
 १करिथ. ११:२४-२५; कलस्सै. ३:१६.

प्रश्न ८६ : येशू ख्रिस्तावर विश्वास म्हणजे काय?

उत्तर : येशू ख्रिस्तावर विश्वास म्हणजे तारणदायी कृपा.^१ तिच्याद्वारे तारण प्राप्त होण्यासाठी व विसाव्यासाठी आपण केवळ त्याच्यावर विसंबून

राहतो की जे त्याने शुभवर्तमानात आपणांस विनामूल्य देऊ केले आहे.^३

(१) इफिस. २:८-९; रोम. ४:१६. (२) योहान. २०:३०-३१;
गलती. २:१५-१६; फिलिप्पै. ३:३-११.

प्रश्न ८७ : जीवनाकडे नेणारा पश्चात्ताप काय आहे?

उत्तर : जीवनाकडे नेणारा पश्चात्ताप ही तारणदायी कृपा आहे,^१ जिच्यामुळे पातक्याला त्याच्या पापाच्या खच्या जाणीवेने, देवाने ख्रिस्तामध्ये केलेली दया जाणून घेऊन,^२ पापाचा तिरस्कार करून व त्याबद्दल शोक करून तो ते सोडून देऊन देवाकडे वळतो,^३ यासाठी की, पूर्ण निश्चय करून व पूर्ण प्रयत्नांनी त्याला नव्याने आज्ञापालन करता यावे.^४

(१) प्रेषित. ११:१८; २तीमध्य. २:२५. (२) स्तोत्र. ५१:१-४;
योएल २:१३; लूक. १५:७, १०; प्रेषित. २:३७. (३) यिर्म्या
३१:१८-१९; लूक. १:१६-१७; १थेस्सल. १:९. (४) २इति.
७:१४; स्तोत्र. ११९:५७-६४; मत्तय. ३:८; २करिंथ. ७:१०.

प्रश्न ८८ : ज्याद्वारे ख्रिस्त आपल्याला त्याच्या तारणाचे लाभ देतो अशी बाह्य व सर्वसामान्य साधने कोणती?

उत्तर : ज्याद्वारे ख्रिस्त आपल्याला त्याच्या तारणाचे लाभ देतो अशी बाह्य व सर्वसामान्य साधने म्हणजे आज्ञा, विशेषतः वचन, विधी आणि प्रार्थना; हे सर्व निवडलेल्या लोकांना तारणाकरता परिणामकारक ठरतात.^१

(१) मत्तय. २८:१८-२०; प्रेषित. २:४१-४२.

प्रश्न ८९ : देवाचे वचन तारणासाठी परिणामकारक कसे केले जाते?

उत्तर : देवाचा आत्मा देवाच्या वचनाचे वाचन, आणि विशेषतः देवाच्या वचनाची घोषणा पाप्यांना पापाच्या खात्रीकरता व परिवर्तनाकरता परिणामकारक साधन म्हणून करते, तसेच त्यांना पवित्रतेत व सांत्वनात विश्वासाच्या द्वारे तारणासाठी वाढवत नेते.^२

(१) नहेम्या ८:८-९; प्रेषित. २०:३२; रोम. १०:१४-१७;
२तीमध्य. ३:१५-१७.

प्रश्न १० : तारणासाठी परिणामकारक होण्यास देवाचे वचन कसे वाचले व ऐकले पाहिजे ?

उत्तर : लक्षपूर्वक, पूर्वतयारीने व प्रार्थनापूर्वक देवाचे वचन वाचले व ऐकले पाहिजे,^१ विश्वासाने व प्रीतीने ते ग्रहण केले पाहिजे, अंतःकरणात जपून ठेवून, जीवनात उपयोगात आणले पाहिजे याद्वारेच देवाचे वचन तारणासाठी परिणामकारक ठरेल.^२

(१) अनु.६:१६; स्तोत्र.११९:१८; १पत्र.२:१-२. (२) स्तोत्र. ११९:११; २थेस्सल.२:१०; इब्री.४:२; याकोब.१:२२-२५.

प्रश्न ११ : तारणासाठी विधी परिणामकारक साधने कशी होतात ?

उत्तर : तारणासाठी विधी परिणामकारक साधने बनतात हे त्यांच्यात काही सामर्थ्य आहे म्हणून नाही किंवा जो विधी चालवतो त्याच्याठायी असलेल्या सामर्थ्यामुळे नाही, पण केवळ ख्रिस्ताच्या आशीर्वादामुळे व जे विश्वासाने त्यांचा स्वीकार करतात त्यांच्याठायी आत्म्याच्या कार्यामुळे होते.^१

(१) १करिंथ.३:७; १करिंथ.१:१२-१७.

प्रश्न १२ : विधी म्हणजे काय ?

उत्तर : विधी हे ख्रिस्ताद्वारे नियुक्त केलेल्या पवित्र आज्ञा आहेत,^१ ज्यांत उचित बाह्य चिन्हांच्या द्वारे ख्रिस्त आणि नव्या कराराचे लाभ दर्शवले जातात, त्यावर शिक्कामोर्तब केले जाते व त्याचे विश्वासणाऱ्यांना लागूकरण करण्यात येते.^२

(१) मत्तय.२८:१९; मत्तय.२६:२६-२८; मार्क.१४:२२-२५; लूक.२२:१९-२०; १करिंथ.१:२२-२६. (२) गलती.३:२७; १करिंथ.१०:१६-१७.

प्रश्न १३ : नवीन कराराचे कोणते विधी आहेत ?

उत्तर : नवीन कराराचे बासिसम्मा^१ आणि प्रभुभोजन^२ हे विधी आहेत (जुन्या करारामधील सुंता व वल्हांडण सणाची जागा ह्या विधींनी घेतली आहे).

(१) मत्तय.२८:१९. (२) १करिंथ.११:२३-२६.

प्रश्न १४ : बासिस्मा काय आहे?

उत्तर : बासिस्मा ह्या विधीत पिता, पुत्र, आणि पवित्र आत्म्याच्या नावात^१ पाण्याने धुणे हे ख्रिस्तामध्ये संयुक्त केल्याचे शिक्कामोर्तब, कृपेच्या कराराच्या लाभात भागिदारी व आपण प्रभूशी संलग्न आहेत या गोष्टी दर्शवते.^२

(१) मत्तय. २८:१९. (२) प्रेषित. २:३८-४२; प्रेषित. २२:१६;
रोम. ६:३-४; गलती. ३:२६-२७; १पेत्र. ३:२१.

प्रश्न १५ : बासिस्मा कोणाला दिला पाहिजे?

उत्तर : दृश्य मंडळीच्या बाहेर कोणालाही बासिस्मा दिला जाऊ शकत नाही, जोपर्यंत ते ख्रिस्तावरील त्यांचा विश्वास कबूल करीत नाहीत व त्याच्याशी आज्ञाधारक राहत नाहीत.^३ पण दृश्य मंडळीच्या सभासदांच्या लेकराना बासिस्मा द्यावा.^४ (प्रेसबिटेरियन मंडळ्यांचा हा दृष्टिकोन आहे. सर्वच मंडळ्यांना तो लागू आहे असे नाही.)
(१) प्रेषित. २:४१; प्रेषित. ८:१२, ३६, ३८; प्रेषित. १८:८.
(२) उपती १७:७, ९-११; प्रेषित. २:३८-३९; प्रेषित.
१६:३२-३३; कलस्सै. २:११-१२.

प्रश्न १६ : प्रभुभोजन काय आहे?

उत्तर : प्रभुभोजन हा एक विधी आहे, ज्यामध्ये ख्रिस्ताने नियुक्त केल्याप्रमाणे भाकर व द्राक्षारस दिल्याने व स्वीकारल्याने त्याचा मृत्यू दर्शवला जातो.^५ जे सामूहिक व दैहिक वृत्तीने नाही, तर विश्वासाने ते घेतात ते त्याच्या सर्व लाभांसहित त्यांच्या आत्मिक संगोपानाकरता व कृपेत वाढण्याकरता त्याच्या रक्तात व शरीरात सहभागी केले जातात.^६
(१) लूक. २२:१९-२०; १करिंथ. ११:२३-२६.
(२) १करिंथ. १०:१६-१७.

प्रश्न १७ : प्रभुभोजन योग्य रीतीने घेण्याकरता कशाची गरज आहे?

उत्तर : ज्यांना प्रभुभोजन योग्य रीतीने घ्यायचे आहे त्यांनी प्रभुभोजनाचा अर्थ व त्याच्या हेतूविषयी असलेल्या त्यांच्या ज्ञानाचे परीक्षण

करावे. प्रभूच्या शरीरावर पोषण करण्यासाठी असलेल्या विश्वासाचे, त्यांचा पश्चात्ताप, प्रीती, आणि नव्याने आज्ञापालन यांचे परीक्षण करावे. अयोग्य रीतीने सहभागी होणाऱ्यावर दंड ओढवला जाईल.^१

(१) १करिंथ. ११:२७-३२.

प्रश्न ९८ : प्रार्थना काय आहे?

उत्तर : देवाला त्याच्या इच्छेशी सहमत असलेल्या,^१ ख्रिस्ताच्या नावात,^३ आपल्या पापांची कबुली देऊन,^४ त्याच्या दयेला कृतज्ञतापूर्वक स्मरून^५ सादर केलेल्या आपल्या इच्छा म्हणजे प्रार्थना.^६

(१) स्तोत्र. १०:१७; स्तोत्र. ६२:८; मत्त्य. ७:७-८. (२) योहान. १६:२३-२४. (३) स्तोत्र. ३१:५-६; दानीएल ९:४-११; १योहान. १:९. (४) स्तोत्र. १०३:१-५; स्तोत्र. १३६; फिलिप्प. ४:६. (५) १योहान. ५:१४.

प्रश्न ९९ : आपल्याला प्रार्थनेच्या मार्गदर्शनाकरता देवाने कोणते नियम दिले आहेत?

उत्तर : प्रार्थनेत आपल्या मार्गदर्शनासाठी संपूर्ण देवाचे वचन उपयोगी आहे.^१ मार्गदर्शनाचा विशेष नियम म्हणजे प्रार्थनेची पद्धत, जी प्रभूने त्याच्या शिष्यांना शिकवली, जिला सर्वसामान्यपणे ‘प्रभूची प्रार्थना’ असे म्हटले जाते.^२

(१) १योहान. ५:१४. (२) मत्त्य. ६:९-१३.

प्रश्न १०० : प्रभूच्या प्रार्थनेची प्रस्तावना आपल्याला काय शिकवते?

उत्तर : “हे आमच्या स्वर्गांतील पित्या,” ही प्रभूच्या प्रार्थनेची प्रस्तावना आपण देवाजवळ सर्व प्रकारच्या पवित्रतेने^३ व भरवशाने यावे,^२ जशी मुले बापाजवळ येतात तसे,^३ आणि पिता समर्थ आहे व मदत करण्यास तयार आहे^४ आणि आपण इतरांसोबत आणि इतरांसाठी प्रार्थना करू शकतो^५ हे आपल्याला शिकवते.^६

(१) स्तोत्र. १५:६. (२) इफिस. ३-१२. (३) मत्त्य. ७:९-११; लूक. १४:११-१३; रोम. ८:१५. (४) इफिस. ३:२०. (५) इफिस. ६:१८; १तीमध्य. २:१-२.

प्रश्न १०१ : पहिल्या विनंतीनुसार आपण कशासाठी प्रार्थना करतो?

उत्तर : “तुझे नाव पवित्र मानले जावो” ह्या पहिल्या विनंतीनुसार आपण अशी प्रार्थना करतो की, ज्याद्वारे देव स्वतःला प्रगट करतो त्या सर्व गोष्टींत देवाने आपल्याला व इतरांना त्याचे गौरव करण्यास सक्षम करावे,^१ आणि त्याने सर्व गोष्टींना स्वतःच्या गौरवाकरता उपयोगात आणावे.^२

(१) स्तोत्र. ६७:१-३; स्तोत्र. १९:३; स्तोत्र. ११०:३-४.

(२) रोम. ११:३३-३६; प्रकटी. ४:११.

प्रश्न १०२ : दुसऱ्या विनंतीनुसार आपण कशासाठी प्रार्थना करतो?

उत्तर : “तुझे राज्य येवो” या दुसऱ्या विनंतीनुसार आपण प्रार्थना करतो की, सैतानाचे राज्य नष्ट होवो,^१ कृपेच्या राज्याची वाढ होवो,^२ आपण आणि इतर लोक त्या राज्यात येवोत आणि राखण्यात येवोत,^३ आणि ख्रिस्ताचे येणे व गौरवी राज्य लवकर येवो.^४

(१) मत्तय. १२:२५-२८; रोम. १६:२०; १योहान. ३:८.

(२) स्तोत्र. ७२:८-११; मत्तय. २४:१४; १करिंथ. १५:२४-२५.

(३) स्तोत्र. ११९:५; लूक. २२:३२; २थेस्सल. ३:१-५.

(४) प्रकटी. २२:२०.

प्रश्न १०३ : तिसऱ्या विनंतीनुसार आपण कशासाठी प्रार्थना करतो?

उत्तर : “जसे स्वर्गात तसे पृथ्वीवर तुझ्या इच्छेप्रमाणे होवो” या तिसऱ्या विनंतीनुसार आपण प्रार्थना करतो की, देवाने त्याच्या कृपेने आपल्याला सर्व बाबतीत त्याची इच्छा जाणण्यास, तिचे आज्ञापालन करण्यास व सर्व गोष्टीत त्याच्या अधीन होण्यास सक्षम व उत्सुक करावे,^१ जसे देवदूत स्वर्गात करतात.^२

(१) स्तोत्र. १९:१४; स्तोत्र. ११९; १थेस्सल. ५:२३;

इत्री. १३:२०-२१. (२) स्तोत्र. १०३:२०-२१; इत्री. १:१४.

प्रश्न १०४ : चौथ्या विनंतीनुसार आपण कशासाठी प्रार्थना करतो?

उत्तर : “आमची रोजची भाकर आज आम्हांस दे” या चौथ्या विनंतीनुसार आपण प्रार्थना करतो की, देवाच्या विनामूल्य दानांनुसार आपल्याला या जीवनात सर्व गोष्टींचा पुरेपूर लाभ ब्हावा आणि त्यांच्या

आशीर्वादांचा आनंद उपभोगता यावा.^१

- (१) नीतिसूत्रे ३०:८-९; मत्तय. ६:३१-३४; फिलिप्पै. ४:११, ११; १तीमध्य. ६:६-८.

प्रश्न १०५ : पाचव्या विनंतीनुसार आपण कशासाठी प्रार्थना करतो ?

- उत्तर : “जसे आम्ही आपल्या ऋण्यांस ऋण सोडले तशी तू आमची ऋणे आम्हांस सोड” या पाचव्या विनंतीनुसार आपण प्रार्थना करतो की, देवाने, ख्रिस्ताकरता आपल्या पापांची क्षमा विनामूल्य करावी^२ हे मागण्यासाठी आपल्याला प्रोत्साहित केले आहे, कारण त्याच्या कृपेने आपण इतरांना मनापासून क्षमा करण्यास समर्थ व्हावे.^३
- (१) स्तोत्र. ५१:१-२, ७, ९; दानी. ९:१७-१९; १योहान. १:७.
- (२) मत्तय. १८:२१-३५; इफिस. ४:३२; कलस्सै. ३:१३.

प्रश्न १०६ : सहाव्या विनंतीनुसार आपण कशासाठी प्रार्थना करतो ?

- उत्तर : “आम्हांला परीक्षेत आणू नकोस, तर वाइटापासून सोडव” या सहाव्या विनंतीनुसार आपण प्रार्थना करतो की, देवाने आपल्याला पापाच्या मोहापासून राखावे^४ आणि ज्या वेळेस आपण मोहात सापडतो, तेव्हा त्याने आपल्याला साहाय्य करावे व त्यातून सोडवावे.^५
- (१) स्तोत्र. १९:१३; मत्तय. २६:४१; योहान. १७:१५. (२) लूक. २२:३१-३२; १करिंथ. १०:१३; २करिंथ. १२:७-९; इब्री. २:१३.

प्रश्न १०७ : प्रभूच्या प्रार्थनेची समाप्ती आपल्याला काय शिकवते ?

- उत्तर : “कारण की राज्य, सामर्थ्य आणि गौरव ही सर्वकाळ तुझी आहेत. आमेन” ही प्रभूच्या प्रार्थनेची समाप्ती आपणांस हे शिकवते की, केवळ देवाकडून प्रार्थनेद्वारे प्रोत्साहन प्राप्त करावे^६ आणि आपल्या प्रार्थनेत देवाची स्तुती व्हावी, व राज्य, सामर्थ्य आणि गौरव त्याचेच आहे^७ ह्या साक्षीसह व देव आपली प्रार्थना ऐकेल ह्या खात्रीसह आपण आमेन म्हणावे.^८

(१) दानी. ९:४, ७-९, १६-१९; लूक. १८:१, ७-८.

(२) १इति. २९:१०-१३; १तीमध्य. ९:१७; प्रकटी. ५:११-१३.

(३) १करिंथ. १४:१६; प्रकटी. २२:२०.

